

§ 129

Utveckling av Uppsala konstmuseum, konsthallsverksamhet, historiskt centrum och slottsparken

KSN-2018-1069

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med besluten i detta ärende,
2. **att** Uppsala kommun har som avsikt att som ett första steg utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras,
3. **att** Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet,
4. **att** Uppsala kommun har som avsikt att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott och tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,
5. **att** uppdra till kommunstyrelsen att återkomma i förslaget till Mål och budget med ett samordnat förslag avseende ovanstående avsikter,
6. **att** uppdra till kulturnämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på hur Uppsala konstmuseums verksamhet kan utvecklas i befintliga lokaler samt ta fram ett koncept för ett historiskt center och för en ambulerande konsthallsverksamhet,
7. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på ett koncept för en utvecklad slottspark,
8. **att** uppdra till kommunstyrelsen att uppdatera lokalförsörjningsplanen med ett framtida behov av ett utökat konstmuseum utifrån den omfattning och funktionalitet som presenterades i utredningen ”Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun” (KSN-2018-1069), samt
9. **att** inleda en dialog med Region Uppsala om samverkan mellan Upplandsmuseets och Konstmuseets verksamheter.

Sammanfattning

Mot bakgrund av de förslag som framkom under utredningen avseende Uppsala konstmuseum föreslås kommunfullmäktige besluta att Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på längre sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med detta beslut.

Som ett första steg föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras. Vidare föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet och att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott samt tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,

Kommunstyrelsen tillsammans med kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden föreslås att återkomma med ett samordnat förslag avseende dessa avsikter i sitt förslag till Mål och budget.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 11 maj 2021 § 151
- Tjänsteskrivelse daterad den 6 maj 2021

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Christopher Lagerqvist (M) yrkar:
(1) att ändra att-sats 1 så att denna lyder: Uppsala kommun fastställer placeringen av Uppsala konstmuseum till kvarteret Kaniken i enlighet med tidigare utredningsförslag,
(2) att ändra att-sats 2 så att denna lyder: Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum ska placeras i kvarteret Kaniken så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras, samt
(3) att avslå att-sats 3-8.

Jonas Segersam (KD) yrkar:
att avslå attsats 1 och 8.

Stefan Hanna (-) yrkar avslag till arbetsutskottets förslag.

Simon Alm (-) yrkar:
(1) att bifalla beslutsförslagen 4 och 7,
(2) att avslå beslutsförslagen 1-3, 5-6 och 8, samt
(3) att inte lokalisera en nysatsning på konstmuseum med utvändiga ombyggnationer på Uppsala slott.

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-05-12

Hanna Victoria Mörck (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Rickard Malmström (MP) yrkar i första hand:
att gå vidare med alternativet Kaniken som lokalisering för konstmuseet.

Rickard Malmström (MP) yrkar i andra hand bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande föreslår en beslutsgång där varje yrkande ställs mot avslag istället för att ställa förslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller den beslutsgången.

Ordförande ställer först Rickard Malmströms (MP) ändringsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Votering begärs och genomförs.

Avslag till Rickard Malmströms (MP) ändringsyrkande röstar JA, bifall till detsamma röstar NEJ. Kommunstyrelsen beslutar med 9 JA-röster mot 5 NEJ-röster att avslå detsamma. En ledamot avstår från att rösta i voteringen.

JA-röst avger:

Mohamad Hassan (L), Asal Gohari (S), Maria Patel (S), Eva Christiernin (S), Ulrik Wärnsberg (S), Simon Alm (-), Tobias Smedberg (V), Hanna Victoria Mörck (V) och Erik Pelling (S).

NEJ-röst avger:

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M), Christopher Lagerqvist (M), Stefan Hanna (-) och Rickard Malmström (MP).

Avstår:

Jonas Segersam (KD).

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras första ändringsyrkande (1) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras andra ändringsyrkande (2) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Simon Alms (-) tredje ändringsyrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Votering begärs och genomförs.

Avslag till Simon Alms (-) tredje ändringsyrkande (3) röstar JA, bifall till detsamma röstar NEJ. Kommunstyrelsen beslutar med 8 JA-röster mot 5 NEJ-röster att avslå detsamma. Två ledamöter avstår från att rösta i voteringen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2021-05-12

JA-röst avger:

Mohamad Hassan (L), Asal Gohari (S), Maria Patel (S), Eva Christiernin (S), Ulrik Wårnsberg (S), Tobias Smedberg (V), Hanna Victoria Mörck (V) och Erik Pelling (S).

NEJ-röst avger:

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M), Christopher Lagerqvist (M), Stefan Hanna (-) och Simon Alm (-).

Avstår:

Rickard Malmström (MP) och Jonas Segersam (KD).

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag första att-sats (1) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag andra att-sats (2) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag tredje att-sats (3) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag fjärde att-sats (4) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag femte att-sats (5) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag sjätte att-sats (6) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag sjunde att-sats (7) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag åttonde att-sats (8) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag nionde att-sats (9) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Christopher Lagerqvist (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkanden med motiveringen:

Detta nya modifierade förslag för Uppsala konstmuseum löser inga av de utmaningar som finns idag. Syftet med styrets nya förslag är inte att stärka kulturen och besöksnäringen utan att säkerställa politiskt att styret inte spricker innan valet. Precis som när frågan om konstmuseum varit uppe för beslut tidigare säger Moderaterna även

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-05-12

denna gång nej till placering på Slottet, även i styrets nya och försåtligt nedtonade förslag. Den styrande minoriteten försöker med detta nya förslag smyga in Slottsalternativet bakvägen. De investeringar som nu föreslås kommer att binda konstmuseet vid Slottet för överskådlig tid. Moderaternas uppfattning är att det behövs en ny och betydligt mer central placering, förslagsvis i kvarteret Kaniken som vi tidigare förespråkade och där ett färdigt utredningsförslag finns. Vi måste säkerställa ett konstmuseum som ligger tillgängligt och som har höga ambitioner. Ett konstmuseum skall dessutom vara inom ramen för god ekonomisk hushållning med skattebetalarnas pengar. Vi säger också fortsatt nej till skadliga ingrepp i den unika slottsmiljön. Vad gäller konstmuseet vill vi att framtida utredningar och förslag för konsten tydligt fokuserar på innehåll och inte bara på lokaler. Det nya förslaget visar inte vad en utbyggnad av konstmuseet konkret skulle innebära och innehålla. Moderaterna vill se ett konstmuseum som rent innehållsmässigt håller hög kvalitet och som öppnar för ambulerande utställningar som kan gästa kommunen. Vi är också positiva till att på sikt inrymma ett historiskt centrum i Uppsala Slott för att belysa Uppsalas unika historia. Utvecklingen och tillgängliggörandet av Slottet bör dock utredas separat från frågan om konstmuseum, precis som målbilden om ett historiskt centrum. Slottet är en ovärderlig del av vårt kulturarv och därför något som förtjänar en egen utredning.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Kristdemokraterna har aldrig stött en fördubbling av Konstmuseets yta och kostnader, utan föreslog tidigt (vilket också en gemensam utredning mellan landstinget och kommunen av Eva Schöld 2011 föreslog) att verksamheten inom Upplandsmuseet och Konstmuseet borde samordnas. Hade man gått på den linjen hade man kanske kunnat förebygga att Uppsala Universitet nu lämnat samarbetet med Konstmuseet när det gäller deras samlingar. Framöver ökar det handlingsfriheten när det gäller utställningsytor i såväl slottet som akademikvarnen (och Gamla Uppsala efterhand). KD har sedan länge föreslagit konsthall på stan, och det är bra att detta nu vidare utreds, på samma sätt som vi anser att Uppsala slott som besöksmål behöver utvecklas. Vi avstyrker dock den kraftiga anslagsökningen till Konstmuseet från nuvarande 13 mnkr till beräknade 40-50 mnkr oberoende av placering, varför vi yrkade avslag på att-sats 1 och 8.

Det var dock mycket positivt att KS nu äntligen biföll vårt yrkande om att inleda en dialog med Region Uppsala om samverkan mellan Upplandsmuseets och Konstmuseets verksamheter.

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Slottet är en dålig plats för ett modernt konstmuseum. Uppsala city är i behov av fler attraktiva dragare. Därför är det av stor betydelse att ett modernt museum också förläggs till en plats där sannolikheten är mycket högre än på slottet att många personer tar del av det som innehållet erbjuder. Jag tycker inte att det är acceptabelt att ärendet

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

inte tydligt beskriver vilka ekonomiska konsekvenser en liknande satsning kommer att innebära. Att enbart hänvisa till att "beredningen av förslagen till Mål och budget belastar kommunstyrelsen, kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden inom befintlig budgetram" gör det mycket olämpligt som ett tillräckligt beslutsunderlag i kommunstyrelsen. Att utveckla Slottsparken borde sedan länge vara en prioriterad förbättring som får ett stort positivt värde för många Uppsalabor och besökande turister.

Simon Alm (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Undertecknad förordar att verksamheten är kvar på Uppsala slott utan väsentliga kostnadshöjande inslag eller volymmässig tillbyggnad som förstör slottsmiljön som är en del av vårt kulturarv.

Särskilda yttranden

Mohamad Hassan (L) lämnar ett särskilt yttrande:

Liberalerna gick till val på att fatta beslut om det framtida konstmuseet och att utveckla slottet under mandatperioden. Vi liberaler hade helst sett ett nybyggt fristående konstmuseum, men eftersom vi i dagläsget är ensamma om denna uppfattning så förespråkar vi slottet som ett alternativ så länge.

Ärendet som kommunstyrelsen nu hanterat är i linje med vad partiet anser. Vi ställer oss bakom beslutet att konstmuseet ligger kvar på slottet tillsvidare, samtidigt som andra verksamheter utvecklas så som bland annat ett historiskt centrum med stads-, arbetar- och näringslivshistoria. Vi vill visa upp den historia som skapats av stadens invånare, ett förflutet att vara stolta över och som behöver få en plats i vår gemensamma berättelse om Uppsala. Vi måste värna och ta tillvara på stadens klassiska siluett med slottet och dess kringliggande kulturhistoriskt värdefulla miljö.

Liberalerna ser fram emot alla samarbeten med viktiga intressenter. Universiteten, Upplandsmuseet, Gustavianum, Carolina Rediviva, Uppsala Linneanska trädgårdar, Uppsalas konst- och kulturliv, Svenska Kyrkan, Industriminnesföreningen och Uppsalas näringsliv är alla viktiga aktörer för att konstmuseet tillsammans med hela slottsområdet ska utvecklas till det som området egentligen borde ha varit sedan länge, vilket är en destination bestående av högklassiga verksamheter med ett kvalitativt konstmuseum i centrum.

Liberalerna vill tillvarata den historiska chansen att göra något riktigt bra av slottsområdet. Vi vill ha ett konstmuseum på slottet tillsammans med ett historiskt centrum, tillgängliggöra parkområdet och göra det till en naturlig del av stadskärnan. Visionen om ett nybyggt konstmuseum har vi inte lämnat och vi kommer att jobba intensivt för att realisera vår vision i sinom tid. Fler partier behöver ansluta sig till den linje som idag är vi ensamma om.

David Perez (SD) lämnar ett särskilt yttrande:

Sverigedemokraterna är glada över ambitionen att utveckla slottet och den

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-05-12

omkringliggande parken. Vi kan däremot inte ställa oss bakom detta försök att gå vidare med utökad konstverksamhet i slottet. Uppsalaborna och politiken har tydligt visat att man inte stödjer styrets ambition när det kommer till slottet. Uppsala slott är en historisk byggnad som bevittnat flera historiska händelser i vår nations historia. Vi anser och vill att kommunen skulle utveckla samt tillgängliggöra dessa historiska händelser på ett bättre sätt som borde vara en kommunal plikt.

Rickard Malmström (MP) och Linda Eskilsson (MP) lämnar ett särskilt yttrande:
Miljöpartiet anser att det nya Konstmuseet bör inrymmas i Kaniken och yrkar därför i första hand på förslaget att gå vidare med alternativet Kaniken som lokalisering för konstmuseet.

Vi tycker det är bra att frågan om lokaliseringen kommer upp till kommunfullmäktige till beslut.

Vårt andrahandsyrkande är det förslag som Mittenstyret nu lagt fram eftersom det inte finns en politisk majoritet för ett nytt konstmuseum i Kaniken. Genom detta förslag beslutar vi för första gången att Konstmuseet ska få nya, större lokaler och lägger in det i vår lokalförsörjningsplan. Vi beslutar inte om lokalisering för de nya lokalerna.

Miljöpartiet är dock tydliga med att konstmuseet inte ska ligga kvar på slottet.

För Miljöpartiet är det viktigt att vi satsar på att konstverksamheten får utvecklas och växa fram till dess att verksamheten kan flytta från slottet och in i bättre och mer tillgängliga lokaler. Vi tycker därför även att det är bra att vi nu satsar på en ambulerande konstverksamhet, så att vi får konstverksamhet i hela Uppsala kommun.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 151

Utveckling av Uppsala konstmuseum, konsthallsverksamhet, historiskt centrum och slottsparken

KSN-2018-1069

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med besluten i detta ärende,
2. **att** Uppsala kommun har som avsikt att som ett första steg utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras,
3. **att** Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet,
4. **att** Uppsala kommun har som avsikt att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott och tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,
5. **att** uppdra till kommunstyrelsen att återkomma i förslaget till Mål och budget med ett samordnat förslag avseende ovanstående avsikter,
6. **att** uppdra till kulturnämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på hur Uppsala konstmuseums verksamhet kan utvecklas i befintliga lokaler samt ta fram ett koncept för ett historiskt center och för en ambulerande konsthallsverksamhet,
7. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på ett koncept för en utvecklad slottspark,
8. **att** uppdra till kommunstyrelsen att uppdatera lokalförsörjningsplanen med ett framtida behov av ett utökat konstmuseum utifrån den omfattning och funktionalitet som presenterades i utredningen ”Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun” (KSN-2018-1069), samt
9. **att** inleda en dialog med Region Uppsala om samverkan mellan Upplandsmuseets och Konstmuseets verksamheter.

Sammanfattning

Mot bakgrund av de förslag som framkom under utredningen avseende Uppsala konstmuseum föreslås kommunfullmäktige besluta att Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på längre sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med detta beslut.

Som ett första steg föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras. Vidare föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet och att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott samt tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,

Kommunstyrelsen tillsammans med kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden föreslås att återkomma med ett samordnat förslag avseende dessa avsikter i sitt förslag till Mål och budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 6 maj 2021

Yrkanden

Jonas Segersam (KD) yrkar:

- (1) att avslå attsats 1 och 8,
- (2) att inleda en dialog med Region Uppsala om samverkan mellan Upplandsmuseets och Konstmuseets verksamheter.

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar:

- (1) att avslå samtliga attsatser, samt
- (2) att gå vidare med alternativet Kaniken som lokalisering för konstmuseet.

Jonas Petersson (C) yrkar:

- (1) att avslå att-sats 1-2 samt 4-8,
- (2) att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uttala som sin avsikt att inga omfattande om- och tillbyggnader ska göras i den känsliga kulturmiljön kring Uppsalaslott,
- (3) att återuppta förhandlingarna med Uppsala Akademiförvaltning om en framtida placering av Uppsala konstmuseum i kvarteret Kaniken, med en budgetram på 16,1 miljoner kronor per år (tidigare satt budgetram för Uppsala slott),
- (4) att vid behov söka samarbeten och partnerskap med externa aktörer för att finansiera eventuellt överskjutande kostnad.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-05-11

Mohamad Hassan (L) yrkar avslag till Fredrik Ahlstedts (M) yrkanden, Jonas Peterssons (C) yrkanden och Jonas Segersams (KD) yrkanden.

Erik Pelling (S) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Erik Pelling (S) yrkar bifall till Jonas Segersams (KD) andra yrkande (2).

Rickard Malmström (MP) yrkar bifall till Fredrik Ahlstedts (M) andra yrkande (2).

Beslutsgång

Ordförande ställer först Jonas Segersams (KD) andra yrkande (2) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedts (M) andra yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Jonas Peterssons (C) andra, tredje och fjärde yrkande (2-4) mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags första att-sats (1) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags andra att-sats (2) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags tredje att-sats (3) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags fjärde att-sats (4) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags femte att-sats (5) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags sjätte att-sats (6) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags sjunde att-sats (7) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslags åttonde att-sats (8) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-05-11

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Centerpartiet tycker det är olyckligt att ambitionerna om ett utvecklat konstmuseum än en gång skrinläggs och skjuts på framtiden. För att komma framåt i frågan förordar Centerpartiet att kommunen går vidare med alternativet Kaniken, men med budgetramen för alternativet Uppsala slott. Tidigare uppskattningar indikerar att kostnaden för Kaniken spänner mellan 0,2 miljoner kronor billigare och 3,9 miljoner kronor dyrare än Uppsala slott. Genom att gå vidare med den bättre och mer ändamålsenliga av de två utredda lokalerna men begränsa budgetramen till det billigare alternativets, och söka extern finansiering för eventuell överskjutande kostnad, hoppas Centerpartiet att vi kan hitta en lösning som har brett stöd i kommunfullmäktige.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Kristdemokraterna har aldrig stött en fördubbling av Konstmuseets yta och kostnader, utan föreslog tidigt (vilket också en gemensam utredning mellan landstinget och kommunen av Eva Schöld 2011 föreslog) att verksamheten inom Upplandsmuséet och Konstmuseet borde samordnas. Hade man gått på den linjen hade man kanske kunnat förebygga att Uppsala Universitet nu lämnat samarbetet med Konstmuseet när det gäller deras samlingar. Framöver ökar det handlingsfriheten när det gäller utställningsytor i såväl slottet som akademikvarnen (och Gamla Uppsala efterhand). KD har föreslagit konsthall på stan, och det är bra att detta nu vidare utreds, på samma sätt som vi anser att Uppsala slott som besöksmål behöver utvecklas. Vi avstyrker dock den kraftiga anslagsökningen till Konstmuseet från nuvarande 13 mnkr till beräknade 40-50 mnkr oberoende av placering.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-05-06

Diarienummer:
KSN-2018-1069

Handläggare:
Patrik Hesselius

Utveckling av Uppsala konstmuseum, konsthallsverksamhet, historiskt centrum och slottsparken

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med besluten i detta ärende,
2. **att** Uppsala kommun har som avsikt att som ett första steg utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras,
3. **att** Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet,
4. **att** Uppsala kommun har som avsikt att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott och tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,
5. **att** uppdra till kommunstyrelsen att återkomma i förslaget till Mål och budget med ett samordnat förslag avseende ovanstående avsikter,
6. **att** uppdra till kulturnämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på hur Uppsala konstmuseums verksamhet kan utvecklas i befintliga lokaler samt ta fram ett koncept för ett historiskt center och för en ambulerande konsthallsverksamhet,
7. **att** uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att till kommunstyrelsens förslag till Mål och budget återkomma med ett förslag på ett koncept för en utvecklad slottspark, samt
8. **att** uppdra till kommunstyrelsen att uppdatera lokalförsörjningsplanen med ett framtida behov av ett utökat konstmuseum utifrån den omfattning och funktionalitet som presenterades i utredningen ”Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun” (KSN-2018-1069).

Ärendet

Mot bakgrund av de förslag som framkom under utredningen avseende Uppsala konstmuseum föreslås kommunfullmäktige besluta att Uppsala kommun har som avsikt att Uppsala konstmuseum på längre sikt ska utöka lokalytan och att den framtida placeringen inte är fastställd i och med detta beslut.

Som ett första steg föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att utveckla verksamheten vid Uppsala konstmuseum och att anpassa de nuvarande lokalerna så att tillgängligheten och upplevelsen för besökarna samt villkoren för verksamheten förbättras. Vidare föreslås att Uppsala kommun har som avsikt att komplettera ett utvecklat konstmuseum med en ambulerande konsthallsverksamhet och att tillskapa ett historiskt center i Uppsala slott samt tillgängliggöra kulturmiljön kring Uppsala slott genom en utveckling av slottsparken,

Kommunstyrelsen tillsammans med kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden föreslås att återkomma med ett samordnat förslag avseende dessa avsikter i sitt förslag till Mål och budget.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och kulturförvaltningen i samråd med stadsbyggnadsförvaltningen.

Ärendets avsikt bedöms ha positiva effekter för Uppsalas konst- och kulturliv samt för utvecklingen av Uppsala som bostadskommun och besöksmål. Avsikten bedöms ha positiva effekter sett ur ett barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiv.

Föredragning

Den 27 maj 2020 §140 beslutade kommunstyrelsen att uppdra till kommunledningskontoret att förhandla med respektive fastighetsägare i syfte att lokalisera Uppsala konstmuseum vid Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken. Den 3 mars 2021 §58 beslutade kommunstyrelsen att förhandla med Statens fastighetsverk om utveckling av Uppsala slott och omgivande parkområde som en plats för konst, kunskap och rekreation inklusive lokalisering av Uppsala konstmuseum. Detta beslut upphävdes av kommunstyrelsen den 22 mars 2021 §64 mot bakgrund av osäkra majoritetsförhållanden i kommunfullmäktige för ett slutgiltigt beslut i ärendet. Kommunstyrelsen beslöt samtidigt att återremittera ärendet för klargörande om fortsatt hantering.

Under beredningen har bedömningen gjorts att det finns förutsättningar för ett beslut i kommunfullmäktige avseende en utveckling av Uppsala konstmuseum i dess befintliga lokaler i Uppsala slott, ett tillskapande av ett historiskt center i anslutning till Uppsala konstmuseum och en utveckling av slottsparken. Vidare bedöms det även att det finns förutsättningar att stärka Uppsala kommuns konstverksamhet med en ambulerande konsthallsverksamhet.

Uppsala konstmuseum

Ambitionen med ett utökat konstmuseum i enlighet med den omfattning och funktionalitet som presenterades i utredningen "Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun" (KSN-2018-1069) föreslås att fastställas. För att säkerställa att detta tas med i kommunens fortsatta planeringsarbete bör det läggas till i lokalförordningsplanen.

Förslaget är att den framtida placeringen av Uppsala konstmuseum inte är fastställd i och med besluten i detta ärende.

För att genomföra en stegvis ambitionshöjning för Uppsala konstmuseum föreslås att en förstärkning av verksamheten görs under de kommande åren. På detta sätt kommer verksamheten lättare kunna växa in i framtida större lokaler. Utvecklingen av de befintliga lokalerna i Uppsala slott bör ha som utgångspunkt att, i närtid, förbättra tillgängligheten och upplevelsen för besökarna, säkerställa erforderligt klimat i lokalerna för konsten och förbättra in- och urlastningsmöjligheterna.

Historiskt centrum

Konstmuseet får idag många besökare som vill se mer av slottet och få mer information om dess historia. Ett sätt att möta detta önskemål är att inrätta ett historiskt centrum på slottet i anslutning till konstmuseet. Uppsala kommun har idag inga samlingar kring Uppsalas historia, men ett historiskt centrum kan i samarbete med exempelvis Upplandsmuseet, Uppsala universitets museiverksamheter, arkivinstitutioner och ideella aktörer inom kulturarvsområdet, som t ex Industriminnesföreningen skapa relevanta och intresseskapande utställningar. En styrka med att ha ett historiskt centrum vid slottet är att det kommer ligga mitt i den historiska miljön med en direkt närhet till andra historiskt relevanta verksamheter, byggnader och platser.

En samlokalisering av ett historiskt centrum tillsammans med Uppsala konstmuseum eller annan publik verksamhet gör att flertalet ytor kan delas, exempelvis reception, café, toaletter, inlastning och verkstad. Synergieffekterna ligger inte bara i samutnyttjande av lokalytor utan även i gemensamma personella resurser.

Ambulerande konsthallverksamhet

Under det senaste årens utredningsarbete har det inkommit många synpunkter om att det saknas en centralt placerad mötes- och utställningsplats för Uppsalas konstnärer och konstintresserade personer. Ett sätt att möta dessa önskemål kan vara att Uppsala konstmuseum inrättar en stationär mindre konsthall i annat läge än konstmuseet. Detta kan bli ett komplement till kommunens befintliga satsningar på Walmstedtska gården, det konstnärsdrivna kulturhuset Köttinspektionen, konstnärsateljéer i Ulleråker och Gottsunda, stipendier till konstnärer, stöd till konstnärsföreningar samt finansiering av konstnärsmuseum och konsthallsverksamheten Bror Hjorths hus.

Uppsala konstmuseums föreslagna konsthallsverksamhet bör utvecklas med en ambulerande konsthallsverksamhet i lokaler som för tillfället står tomma. Ett samarbete med Uppsalas fastighetsägare och andra aktörer möjliggör utställningar på andra och fler platser, som breddar utbudet och låter konsten komma närmare Uppsalaborna, i bostadsområden, stadsdelar och på landsbygden. Ytor i direkt anslutning till kommunens kulturhus/bibliotek kan tas i anspråk för att möjliggöra utställningsverksamhet i hela kommunen. Den ambulerande och temporära konsthallsverksamheten möjliggör samarbete med flera och olika parter, och kan därmed nå ut ännu bredare.

Slottsparken

Kopplingen mellan Uppsala slott och området nedanför slottet mot ån samt till Botaniska trädgården och Carolinaparken är stark. Slottet har sedan det uppfördes haft grönområden och trädgårdar på alla sidor om slottet. Ambitionen i Uppsala

har sedan länge varit att koppla ihop och tillgängliggöra parkområdena. Genom att utveckla slottsparken och underlätta för förflyttningar genom parken knyts viktiga rekreatiomsområden i centrala Uppsala samman som både lyfter fram kulturarvet och säkerställer att viktiga grönytor bevaras, utvecklas och tillgängliggörs. Idag är Stadsträdgården hårt belastad med stort slitage som följd. I och med att Uppsala växer behöver Stadsträdgården avlastas vilket parkområdet runt slottet kan göra om det görs mer attraktivt och tillgängligt.

Stadsbyggnadsförvaltningen och Statens fastighetsverk har tagit fram en gemensam utvecklingsplan för parkområdet runt slottet i enlighet med kommunstyrelsen beslut den 16 december 2020 §339. Syftet med handlingsplanen är att visa hur Slottsparken kan utvecklas till en mer attraktiv och tillgänglig park med utgångspunkt i parkens historia och med hänsyn till skyddsbestämmelserna. Områdets centrala läge, spännande topografi, uppvuxna grönska och intressanta historia ger Slottsparken förutsättningar som offentlig park för Uppsalabor, turister och besökare till bland annat Uppsala konstmuseum vid sin nuvarande placering.

Besöksmål för invånarna och inresande

Uppsalas kulturarv lockar både boende i Uppsala och besökare. Stadens största besöksmål är Domkyrkan med över 600 000 besökare per år. Turiststråket sträcker sig från Årummet med Linnéträdgården och Upplandsmuseet via Domkyrkan, Universitetshuset och Gustavianum till Uppsala slott och sedan vidare genom Botaniska trädgårdarna till Evolutionsmuseet och Bror Hjorths hus. En satsning på att stärka attraktiviteten i och runt Uppsala slott kommer gynna besöksmålet Uppsala stad.

Att komplettera Uppsala konstmuseum på Uppsala slott med ett historiskt centrum, en permanent slottsutställning och en satsning på en attraktiv slottspark bedöms bidra till att öka Uppsalas attraktivitet ur ett besöksnäringssperspektiv. En förstärkning och breddning av upplevelserna i Uppsala kan få fler att stanna för övernattnings- och turistekonomiska effekter.

Dialoger

Under utredningens arbete har, i enlighet med uppdraget från kommunstyrelsen, inledande diskussioner förts med ledningen för Upplandsmuseet och verksamheterna i Gustavianum, Carolina Rediviva och Uppsala Linneanska trädgårdar avseende möjliga samarbeten vid Uppsala slott. Dessa aktörer har visat intresse och diskussionerna med dessa aktörer föreslås fördjupas och även breddas till att inkludera fler aktörer.

För att kunna fånga upp utvecklingsidéer kring framtida verksamheter föreslås att Uppsalas konst- och kulturliv bjuds in till dialog avseende utvecklingen av Uppsala kommuns konstverksamhet inom ramen för Uppsala konstmuseum och en ambulerande konsthallsverksamhet samt kring ett historiskt centrum.

En dialog med Uppsalas näringsliv bedöms kunna bidra till att tillskapa ambitionen om Uppsala slott som ett attraktivt besöksmål, både för Uppsalabor och besök utifrån. Bland annat är förhoppningen att finna förslag som har kopplingar till näringslivets befintliga verksamheter, men även med förslag kring utvecklingen av platsen.

Ekonomiska konsekvenser

Beredningen av förslagen till Mål och budget belastar kommunstyrelsen, kulturnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden inom befintlig budgetram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 6 maj 2021

Kommunledningskontoret och kulturförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Sten Bernhardsson
Kulturdirektör